

Informacje* podstawowe dla Beneficjenta o możliwości uzyskania wsparcia w 2025 roku

w ramach wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania – „Gniazdo” na lata 2023-2027. I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) PS WPR na lata 2023-2027

Obszar działania: miasto i gmina Bolimów, gmina Głuchów, gmina Godzianów, gmina Lipce Reymontowskie, gmina Łyszkowice, gmina Maków, gmina Nowy Kawęczyn, gmina Skierniewice, gmina Słupia

C.1. Poprawa dostępności do usług oraz rozwój małej infrastruktury publicznej dla społeczności lokalnych

Przedsięwzięcie	Alokacja środków (w kwocie euro)	Wnioskodawca	Warunki kwalifikowalności podmiotowe i przedmiotowe	Zakres przedsięwzięcia	Forma pomocy i intensywność wsparcia	Informacje ogólne	Tryb wyboru
Przedsięwzięcie P. 1.1 - Zwiększenie dostępności oraz rozwój obiektów kulturalno-społecznych	Liczba projektów wybranych: 6 150 000	Osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej	✓ Podmiotowe: Pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia WOPP posiada siedzibę lub oddział, które znajdują się na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną.	Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej dla społeczności lokalnych.	Refundacja. Do 100 % kosztów kwalifikowalnych realizowanych przez beneficjentów innych niż JSFP Do 75% kosztów kwalifikowalnych w przypadku	Grupy docelowe: organizacje pozarządowe, osoby do 25 r.ż., kobiety, niepełnosprawni i ich opiekunowie Dofinansowania będą mogły uzyskać projekty związane z wyposażeniem i rozwojem obiektów pełniących funkcje społeczne i kulturalne.	Konkurs

			<p>Przedmiotowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomoc przyznaje się na operację, której realizacja nastąpi maksymalnie w dwóch etapach, w terminie do 2 lat od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2029 r. ✓ Jeśli operacja jest inwestycją trwale związaną z nieruchomością, pomoc przyznaje się, jeżeli jest realizowana na nieruchomości będącej własnością wnioskodawcy lub do której wnioskodawca posiada tytuł prawny do dysponowania na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy przez okres ubiegania się o przyznanie pomocy na operację, okres realizacji operacji oraz okres związania celem. ✓ Pomoc przyznaje się jeżeli operacja służy zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej. 		operacji realizowanych przez JSFP,	Szczególną uwagę należy zwrócić na wyposażenie sprzyjające włączeniu społecznym seniorów i osób młodych, rozwijające zainteresowania i hobby a także aktywizację grup w niekorzystnej sytuacji, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem.	
--	--	--	---	--	------------------------------------	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Infrastruktura będąca efektem tej inwestycji jest ogólnodostępna i niekomercyjna lub obejmuje obiekty użyteczności publicznej. ✓ Koszty całkowite operacji nie przekraczają 1 mln euro. 				
Przedsięwzięcie P. 1.2 - Zwiększenie dostępności oraz rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	Liczba projektów wybranych: 6 150 000	Osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej	<p>Podmiotowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomoc przyznaje się, jeżeli wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia WOPP posiada siedzibę lub oddział, które znajdują się na obszarze wiejskim objętym LSR – w przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną. <p>Przedmiotowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomoc przyznaje się na operację, której realizacja nastąpi maksymalnie w dwóch etapach, w terminie do 2 lat od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2029r. 	Poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej dla społeczności lokalnych	Refundacja: Do 100 % kosztów kwalifikowalnych realizowanych przez beneficjentów innych niż JSFP Do 75% kosztów kwalifikowalnych w przypadku operacji realizowanych przez JSFP,	Grupy docelowe: organizacje pozarządowe, osoby do 25 r.ż., kobiety, niepełnosprawni i ich opiekunowie Dofinansowania będą mogły uzyskać projekty związane z wyposażeniem i rozwojem obiektów pełniących funkcje społeczne i kulturalne. Szczególną uwagę należy zwrócić na wyposażenie sprzyjające włączeniu społecznym seniorów i osób młodych, rozwijające zainteresowania i hobby a także aktywizację grup w niekorzystnej	Konkurs

			<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jeśli operacja jest inwestycją trwale związaną z nieruchomością, pomoc przyznaje się, jeżeli jest realizowana na nieruchomości będącej własnością wnioskodawcy lub do której wnioskodawca posiada tytuł prawny do dysponowania na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy przez okres ubiegania się o przyznanie pomocy na operację, okres realizacji operacji oraz okres związania celem. ✓ Pomoc przyznaje się jeżeli operacja służy zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej. ✓ Infrastruktura będąca efektem tej inwestycji jest ogólnodostępna i niekomercyjna lub obejmuje obiekty użyteczności publicznej. ✓ Koszty całkowite operacji nie przekraczają 1 mln euro. 			<p>sytuacji, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem.</p>	
--	--	--	---	--	--	---	--

<p>Przedsięwzięcie P.1.5 Zakładanie i rozwijanie działalności gospodarczej-poprawa dostępności do usług dla mieszkańców (z wyłączeniem handlu i produkcji)</p>	<p>Liczba projektów: 10</p> <p>250 000</p>	<p><u>Zakładanie DG</u> Osoba fizyczna</p> <p><u>Rozwijanie DG</u> Osoba prawna</p>	<p><u>Zakładanie DG</u> Podmiotowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Pomoc przyznaje się jeżeli wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy posiada miejsce zamieszkania na obszarze objętym LSR. ✓ Wnioskodawca w okresie roku poprzedzającego złożenie wniosku o przyznanie pomocy nie wykonywał i nie wykonuje działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców. <p>Przedmiotowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej do której stosuje się przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców. ✓ Zgłoszenie wnioskodawcy ubiegającego się o przyznanie pomocy do ubezpieczenia emerytalnego, rentowego i wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń 	<p>Poprawa dostępności do usług dla społeczności lokalnych</p>	<p><u>Zakładanie DG</u> Ryczałt. Do 65 % kosztów kwalifikowalnych</p> <p><u>Rozwijanie DG</u> Refundacja. Do 65 % kosztów kwalifikowalnych</p>	<p><u>Zakładanie DG</u> Beneficjent jest zobowiązany do utrzymania zrealizowanej inwestycji oraz prowadzenia tej działalności co najmniej w okresie 2 lat od dnia wypłaty pomocy. Do okresu prowadzenia działalności nie wlicza się terminów jej zawieszenia.</p> <p><u>Rozwijanie DG</u> Beneficjent jest zobowiązany do utrzymania zrealizowanej inwestycji oraz prowadzenia tej działalności do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pomocy. Do okresu prowadzenia działalności nie wlicza się terminów jej zawieszenie.</p>	<p>. Konkurs</p>
--	--	---	--	--	--	--	------------------

			<p>społecznych z tytułu wykonywania tej działalności, jeżeli osoba ta nie jest objęta tym ubezpieczeniem lub społecznym ubezpieczeniem rolników.</p> <p>✓ Osiągnięcie co najmniej 30% docelowego zakładanego w biznesplanie wartościowego lub ilościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie pełny rok obrachunkowy od dnia wypłaty pomocy.</p> <p><u>Rozwijanie DG</u> Podmiotowe:</p> <p>✓ Pomoc przyznaje się jeżeli wnioskodawca co najmniej od roku poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy posiada miejsce wykonywania działalności gospodarczej oznaczone adresem wpisanym w CEIDG na obszarze wiejskim objętym LSR.</p> <p>✓ W okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy wnioskodawca wykonywał łącznie co</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

najmniej przez 365 dni działalność gospodarczą, do której stosuje się Prawo przedsiębiorców, oraz nadal wykonuje tę działalność.

✓ Jeżeli warunki przyznania pomocy są spełnione przez wszystkich współników spółki, w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej.

Przedmiotowe

✓ Operacja zakłada osiągnięcie co najmniej 30% docelowego zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie pełny rok obrotowy od dnia wypłaty pomocy.

C.2. Budowanie relacji społecznych oraz potencjału społecznego - konkurs

<p>Przedsięwzięcie 2.1 - Integracja i aktywizacja społeczno-kulturalna</p>	<p>Liczba projektów: 6 75 000</p>	<p>Osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej</p>	<p>Warunki kwalifikowalności przedstawiono w Celu 1. Należy je uwzględnić w zależności od rodzaju wnioskodawcy.</p>	<p>Włączenie społeczne. Zbyt niska oferta zajęć, imprez, wydarzeń szczególnie dla młodzieży i osób starszych, oraz brak działań, które stymulowałyby ich aktywność społeczną oraz rozwój kapitału społecznego. Dlatego też, bardzo istotny elementem włączenia społecznego powinny stanowić działania związane z umożliwieniem dopasowania oferty do potrzeb lokalnych społeczności, szczególnie osób młodych, starszych, osób zagrożonych ubóstwem lub</p>	<p>Refundacja. Do 100 % kosztów kwalifikowalnych realizowanych przez beneficjentów innych niż JSFP Do 75% kosztów kwalifikowalnych w przypadku operacji realizowanych przez JSFP,</p>	<p>Spotkania, imprezy, wydarzenia, eventy społeczno- kulturalne dostępne dla wszystkich o charakterze niekomercyjnym.</p>	<p>Konkurs</p>
--	--	--	---	---	---	---	----------------

				wykluczeniem społecznym			
Przedsięwzięcie 2.2 – Integracja i aktywizacja turystyczno-rekreacyjna	Liczba projektów: 8 100 000	Osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej)	Warunki kwalifikowalności przedstawiono w Celu 1. Należy je uwzględnić w zależności od rodzaju wnioskodawcy.	Włączenie społeczne. Zbyt niska oferta zajęć, imprez, wydarzeń szczególnie dla młodzieży i osób starszych, oraz brak działań, które stymulowałyby ich aktywność społeczną oraz rozwój kapitału społecznego. Dlatego też, bardzo istotny element włączenia społecznego powinny stanowić działania związane z umożliwieniem dopasowania oferty do potrzeb	Refundacja. Do 100 % kosztów kwalifikowalnych realizowanych przez beneficjentów innych niż JSFP Do 75% kosztów kwalifikowalnych w przypadku operacji realizowanych przez JSFP,	Spotkania, imprezy, wydarzenia, eventy turystyczno-rekreacyjne dostępne dla wszystkich o charakterze niekomercyjnym.	Konkurs

				lokalnych społeczności, szczególnie osób młodych, starszych, osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym			
--	--	--	--	--	--	--	--

Wykluczenia. Operacje obejmujące:

- budowę lub modernizację dróg, targowisk, sieci wodno-kanalizacyjnych, przydomowych oczyszczalni ścieków
- dotyczące świadczenia usług dla rolnictwa.

Dla kogo. O pomoc może ubiegać się wyłącznie podmiot wskazany powyżej w tabeli oraz posiadający numer EP (numer identyfikacyjny nadany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności).

Koszty kwalifikowalne.

1. W zakresie inwestycji w formie dotacji do kosztów kwalifikowalnych zalicza się w szczególności koszty: a) transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty montażu; b) rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji.
2. Do kosztów ogólnych zalicza się w szczególności koszty: 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w tym: a) kosztorysów inwestorskich, b) projektów budowlanych, c) wypisów i wyrysów z ewidencji gruntów i budynków, d) projektu OZE (odnawialne źródła energii) i termomodernizacji, e) audytu energetycznego, 2) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego, 3) związane z kierowaniem robotami budowlanymi.
3. W przypadku gdy pomoc dotyczy zakupu nowych pojazdów, nowym pojazdem, zgodnie z przepisami prawa o ruchu drogowym, jest pojazd fabrycznie nowy, który nie był zarejestrowany.
4. Nie są wspierane inwestycje/operacje, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, o ile wytyczne szczegółowe nie stanowią inaczej.

5. Nie są wspierane operacje/inwestycje, które mają charakter odtworzeniowy.

Koszty niekwalifikowalne.

1. Koszty poniesione przed dniem, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów ogólnych – przed dniem 1 stycznia 2023 r.
2. Koszty ogólne związane z operacją w części przekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji.
3. Koszty remontu budynków lub budowli, jeśli nie jest on połączony z ich modernizacją.
4. Koszty zakupu nieruchomości.
5. Koszty zakładania sadów i plantacji wieloletnich oraz wymiany w nich nasadzeń.
6. Koszty leasingu zwrotnego oraz dodatkowe koszty związane z umową leasingu, takie jak marża finansującego i ubezpieczenie.
7. Podatek od wartości dodanej (VAT): a) w przypadku wnioskodawcy będącego rolnikiem uznaje się, że VAT jest kosztem niekwalifikowalnym, b) w przypadku wnioskodawcy będącego osobą fizyczną, osobą prawną (w tym również jednostką sektora finansów publicznych) lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej niebędącego rolnikiem – VAT jest kosztem niekwalifikowalnym, z wyjątkiem przypadków gdy nie podlega on odzyskaniu na podstawie krajowych przepisów o podatku VAT.
8. Koszty zakupu używanych maszyn, urządzeń, wyposażenia, w tym również ich instalacji z wyłączeniem eksponatów w ramach operacji dotyczących dziedzictwa kulturowego.
9. Koszty zakupu zwierząt, roślin jednorocznych i ich sadzenia.
10. Koszty zakupu samochodów osobowych.
11. Koszty rozbudowy infrastruktury sieci 5G i sieci światłowodowej.
12. Koszty inwestycji w nawodnienia w gospodarstwie rolnym oraz związane z tym koszty budowy ujęć wody.
13. Koszty zakupu kotłów do spalania słomy.
14. Koszty inwestycji mających na celu dostosowanie do norm lub wymogów unijnych, z wyjątkiem inwestycji wspieranych na zasadach określonych w art. 73 ust. 5 rozporządzenia 2021/2115.
15. Koszty sporządzenia wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność.

Podatek VAT może być kwalifikowalny, gdy brak jest prawnej możliwości odzyskania podatku VAT zgodnie z przepisami prawa krajowego. Oznacza to, iż zapłacony podatek VAT może być uznany za koszt kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy beneficjentowi zgodnie z obowiązującym prawodawstwem krajowym nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub do ubiegania się o zwrot podatku VAT. Posiadanie wyżej wymienionego prawa (potencjalnej prawnej możliwości) wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli faktycznie zwrot nie nastąpił, np. ze względu na niepodjęcie przez podmiot czynności zmierzających do realizacji tego prawa. Sprawdzenie statusu podatnika VAT powinno być przeprowadzone podczas weryfikacji wniosku o płatność w oparciu o udostępnioną przez Ministerstwo Finansów bazę podatników VAT. Obowiązek dostarczenia interpretacji indywidualnej dotyczy tylko podmiotów, które będą występować w ww. bazie, a do kosztów kwalifikowalnych operacji włączyły podatek VAT. Ww. interpretacja wiąże się z uzyskaniem informacji, czy podmiot ma możliwość odliczenia podatku VAT w związku z działalnością, na którą otrzyma wsparcie.

Racjonalność.

1. Pomoc przyznaje się na operację uzasadnioną pod względem racjonalności jej kosztów kwalifikowalnych/inwestycji zaplanowanych do zrealizowania. Operacja musi być możliwa do wykonania, uzasadniona oraz dostosowana z punktu widzenia celu, zakresu i zakładanych jej rezultatów. Ocenę racjonalności należy przeprowadzić adekwatnie do rodzaju/specyfiki interwencji, a jej zakres powinien obejmować wszystkie bądź wybrane z poniższych aspektów:

a) uzasadnienie ekonomiczne kosztów/inwestycji, czyli ocenę, w jaki sposób zakres rzeczowy wskazany we wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność przyczyni się osiągnięcia celu operacji lub wzrostu efektywności przedsiębiorstwa, ograniczenie kosztów); (wzrost ekonomicznej przychodów),

b) racjonalność technologiczną – sprawdzenie, czy wspierane inwestycje w szczególności: nie mają charakteru inwestycji odtworzeniowej, są uzasadnione ze względu na komplementarność technologiczną, są uzasadnione ze względu na profil usług, są uzasadnione ze względu na skalę usług, wykazują możliwość zbytu usług w przypadku wzrostu mocy usługowych;

c) racjonalność kosztową – sprawdzenie czy planowane koszty/szacunkowe koszty planowanych inwestycji objęte zakresem rzeczowym operacji są rynkowe lub czy zostały oszacowane na podstawie cen rynkowych.

2. Ocena racjonalności przeprowadzana jest na etapie oceny merytorycznej wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność w zależności od interwencji, a także każdorazowo w przypadku zmian mających wpływ na zakres rzeczowo-finansowy operacji.

3. Weryfikacja racjonalności kosztów/inwestycji jest dokonywana poprzez porównanie cen zawartych we wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność z cenami określonymi m.in.:

a) w stosowanych powszechnie aktualnych publikacjach w przedmiotowym zakresie;

b) w aktualnych cennikach branżowych, katalogach;

- c) w cennikach, ofertach zamieszczonych na stronie internetowej potencjalnego wykonawcy;
- d) w drodze telefonicznego rozpoznania ceny kosztu zadania u producentów urządzeń/wykonawców danego typu zadań;
- e) w innych wnioskach o przyznanie pomocy lub wnioskach o płatność złożonych w podobnym czasie i o porównywalnym zakresie rzeczowym

Więcej* informacji znaleźć można w:

- ✓ Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.
- ✓ Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027- obowiązujące od 16 sierpnia 2023 r.
- ✓ Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Wdrażanie LSR - obowiązujące od dnia 29 marca 2024 r.
- ✓ Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2023-2027 Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania – „Gniazdo”.
- ✓ Formularzach aplikacyjnych.

Szczegółowe* informacje zostaną zawarte w regulaminie naboru i ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy w ramach konkursu otwartego.